

ចិនចុះផែ ?

មានពាក្យបុរាណខ្មែរថា « ឡឡាដូចចិនចុះផែ » មានន័យថានៅទីកន្លែងណា ដែលមានក្រុមជនចិនមករស់នៅ ឬ សំចត គឺនៅទីនោះ ច្បាស់ជាពួកសួរ សំឡេងខ្មួរខ្មាយឡើងហ៊ឹងត្រចៀក។ តែអស់ជនខ្មែរ គាត់សុំត្រចៀកទៅហើយ ព្រោះជនជាតិចិនបានមករស់កុះករនៅស្រុកខ្មែរនៅគ្រប់ទីកន្លែង តាំងពីយូរណាស់មកហើយ ហើយថែមទាំង យកស្ត្រីខ្មែរធ្វើជាភរិយាថែមទៀត។ ផ្ទុយទៅវិញ កម្រមានស្ត្រីចិន យកបុរសខ្មែរធ្វើជាស្វាមីណាស់ ព្រោះបុរសខ្មែរ ភាគច្រើនជាកសិករ ហើយ សហគមន៍ជាពាណិជ្ជករ ដូច្នោះវាមានអាជីព និង ភាសាផង ជារបង ព្រោះជនខ្មែរ មិនចូលចិត្តរៀនភាសាបរទេសសោះឡើយ។ ពួកជនចិន បង្កើតទីផ្សារ ក្រោយមកក្លាយជាទីក្រុង ឬ ទីប្រជុំជនតូចធំ រីឯពួកជនខ្មែរ ជាកសិករ រស់នៅក្បែរដីស្រែ ឆ្ងាយពីទីក្រុង។ ដូច្នោះ ខ្មែរ និង ចិន រស់នៅឆ្ងាយពីគ្នា តែមានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា ជាការចាំបាច់ និង ជាប្រយោជន៍, ចិន ជាឈ្មួញ ជាអ្នកចងការប្រាក់ និង ខ្មែរ ជាអតិថិជន។ ភាគច្រើន កសិករខ្មែរ ជំពាក់បំណុលចិនវាន់ក ព្រោះជាផ្លូវទោល ដែលខ្មែរអាចខ្ចីលុយ និង សុំទិញជឿបាន យកការប្រាក់ហួសប្រមាណ។ សព្វថ្ងៃស្ថានភាព វាកាន់តែអាក្រក់ទៅទៀត គឺថា រដ្ឋខ្មែរតែម្តង ជំពាក់លុយចិនវាន់ក ហើយថៅកែចិន សុទ្ធជាឧកញ៉ា ដូច្នោះពាក្យបុរាណ « ឡឡាដូចចិនចុះផែ » វាជាបច្ចុប្បន្នភាពសំរាប់របបដឹកនាំបច្ចុប្បន្ន។